

යාපනයේ සිනමා උලෙලකදී ලංකාවේ සිවිල් යුද්ධය අලලාගත් විත්‍යපටයක් වාරනය කෙරෙයි

ප්‍රදීප් රාමනායක විසිනි
2018 ඔක්තෝබර් 17

ඔක්තෝබර් 3 වනදා ආරම්භ වූ හතරවන යාපනය ජාත්‍යන්තර සිනමා උලෙලේ සංවිධායක මන්ඩලය එහිදී තිරගත වීමට නියමිතව තිබූ දෙමළ ජාතික සිනමාකරුවකු වූ ජුඩ් රත්නම් විසින් අධ්‍යක්ෂණය කළ “ඩිමන්ස් ඉන් පැරඩයිස්” (පාරාදිසයේ යක්ෂයෝ) වාර්තා විත්‍යපටය ප්‍රදර්ශනය වාරනයට ලක්කලේය.

“ප්‍රජාව වෙතින් එල්ල වූ පීඩනයක්” නිසා විත්‍යපටය ප්‍රදර්ශනයෙන් ඉවත් කිරීමට සිදුවූ බව සංවිධායකයින් තමන්ට පැවසූ බව සඳහන් කරන රත්නම් චෝදනා කරන්නේ සිය විත්‍යපටය වාරනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිසි පැහැදිලි කිරීමක් තවමත් ලැබී නොමැති බවටයි. “මට හැඟෙන්නේ මෙය වාරනයක් වගේම නිදහස් භාෂනය පිලිබඳ මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීමක් ලෙස” යැයි ඔහු පවසයි.

සිනමා උලෙලේදී ලංකාව ඇතුළු රටවල් 30 ක් නියෝජනය කළ විත්‍යපට ගනනාවක් ප්‍රදර්ශනය කෙරුණු අතර ඒවා ආශ්‍රයෙන් සංවාද පැවැත්වීමට එහි ඉඩකඩ වෙන්වී තිබිණ. රත්නම්ගේ විත්‍යපටය උලෙලේ වාරනය වීමට සිය විරෝධය ප්‍රකාශ කිරීමක් ලෙස වින්තන ධර්මදාස සහ මාලක දේවප්‍රිය යන අධ්‍යක්ෂකවරු තමන්ගේ විත්‍යපට උලෙලෙන් ඉවත්කරගන්නා බව නිවේදනය කළහ.

1983 දී දෙමළ ජනයා ඉලක්ක කරගත් වර්ගවාදී ප්‍රහාරවලින් ගැලවීමට සිය පවුලේ සාමාජිකයන් සමඟ කොලඹ හැරගිය රත්නම් තම විත්‍යපටයට පාදක කරගෙන ඇත්තේ තමන්ගේ එම අත්දැකීම්ද ඇතුළත් වර්ගවාදී යුද්ධයේ සිදුවීම්ය. ප්‍රමුඛ ජාත්‍යන්තර සිනමා උලෙලක් වන පුන්සයේ කැන්

සිනමා උලෙලෙහි ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් වාර්තා විත්‍යපට අංශයේ තරග වැදුණු පළමුවන නිර්මාණය මෙය වන අතර විත්‍යපටය විදේශ සිනමා උලෙල කිහිපයකට ඉදිරිපත් කරනු ලැබ සම්මාන දිනාගැනීමෙන් ජාත්‍යන්තර අවධානයට පාත්‍ර වූවකි.

විත්‍යපටය අවස්ථා කිහිපයකදී දකුණේ ප්‍රදර්ශනය කෙරී තිබුණු අතර, ප්‍රථම වරට එය උතුරේ ප්‍රදර්ශනය කිරීමට නියමිතව තිබුණේ යාපනය ජාත්‍යන්තර සිනමා උලෙලේ දී ය.

සංවිධායකයින් පවසන අන්දමට විත්‍යපටය වාරනය කිරීමට බලපෑම් කලේ කවුරුන්ද යන්න පිලිබඳව ඔවුන්ට පැහැදිලි අදහසක් නැත. විත්‍යපටයේ අධ්‍යක්ෂකවරයාගේ චෝදනාව සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍ය වෙත නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් විත්‍යපට උලෙලේ අධ්‍යක්ෂිකා අනෝමා රාජකරුනා පවසන්නේ විත්‍යපටය වාරනය වීමෙන් අනතුරුව “විකල්ප ක්‍රමයකින් හෝ එය සිනමා උලෙලට සම්බන්ධ කරගැනීමට සිදුකළ ක්‍රියාදාමය තුළ අධ්‍යක්ෂකවරයා අදාළ සාකච්ඡාවෙන් ඉවත් වී ගිය” බැවින් “එම සාකච්ඡාවට යොදාගත් අවකාශය අත්හැරදමා මාධ්‍ය වෙත අදහස් පලකිරීම පිලිගත නොහැකි” බවයි.

මෙය විත්‍යපටය වාරනය වීමට බල පෑ සැබෑ හේතු මගහැර යමින් එහි ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී ස්වභාවය වසන් කිරීමට දරන ප්‍රයත්නයකි. කලා නිර්මාණයක අන්තර්ගතය කුමක් වුවත් ඒවාට එරෙහි වාරන පැනවීම කලාකරුවන්ගේ භාෂනයේ නිදහස පැහැර ගැනීමකි. එය සපුරාම ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධීය.

බීබීසී සිංහල වෙබ් අඩවියේ සැප්තැම්බර් 18 වන දා පලවූ වාර්තාවකට අනුව, තම නිර්මාණයේ ප්‍රධාන වශයෙන් ඉස්මතු කිරීමට යන්න දැරුවේ

යුද්ධයේ විනාශයට බොහෝ සෙයින් වගකිව යුත්තේ එල්ටීටීඊය (දෙමළ රළුමි විමුක්ති කොටි සංවිධානය) බව සහ "දෙමළ ජන වර්ගයට එරෙහිව වඩාත් ක්ෂරත්වය පල කලේ ඔවුන් ආරක්ෂා කලයුතුව තිබූ කොටි කැරලිකරුවන්" බව, රත්නම් විසින්, බීබීසී ආසියානු ජාලයේ නලීනි සිවදාසම් ට පවසා ඇත.

කෙසේ නමුත්, දෙමළ ධනපති පන්තියේ අවශ්‍යතාවයන් වෙනුවෙන් එල්ටීටීඊ ය ගෙනගිය බෙදුම්වාදී දේශපාලනයේ ප්‍රතිගාමිත්වය සහ එය යොදාගත් ත්‍රස්ත විධික්‍රමයන් තිබියදීම යුද්ධයේ විනාශයට අති මූලිකව වගකිව යුත්තේ කොලඹ සිංහල පාලක පන්තිය යි. ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් යුද්ධය, කොලඹ සිංහල පාලක ප්‍රභූව ආරම්භයේ සිටම ගෙනගිය සිංහල ස්වෝත්තමවාදී දේශපාලනයේ සහ දෙමළ ජනයාට එරෙහිව සිදු කරන ලද දැනුවත් වෙනස්කම් වල ප්‍රතිඵලයකි.

දෙමළ ධනපති ප්‍රභූව ද ආරම්භයේ සිටම තම දේශපාලනය පදනම් කර ගත්තේ ප්‍රතිගාමී දෙමළ ජාතිකවාදය මතයි. එම දේශපාලනයේ ම දිගුවක් වන එල්ටීටීඊ යේ බෙදුම්වාදී දේශපාලනය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා දෙමළ ධනපතියන් දිගටම යෙදී සිටින්නේ එබැවිනි.

මේ අනුව රත්නම් ගේ විනුපටය වාරනය කිරීම සඳහා "පීඩනය" එල්ල කල "ප්‍රජාව" මූලික වශයෙන් සමන්විත වනුයේ, දෙමළ ජාතිකවාදී ධනපති ප්‍රභූවෙන් බව ඉතා පැහැදිලිය. ඓතිහාසික වශයෙන් එහි ප්‍රගතිශීලී අන්තර්ගතය අහිමි කරගත් "පීඩිත ජාතීන්ගේ ස්වයං නිර්නය අයිතිය" යන සටන් පාඨයට මුවා වෙමින් දෙමළ බෙදුම්වාදයට සහාය දෙන දකුණේ ව්‍යාප්-වම්මු සහ රැඩිකල් ලිබරලුන් ද මෙම ප්‍රජාවට අයත් වෙති. අනෝමා රාජකරුනා නියෝජනය කරන්නේ ද මෙම "ප්‍රජාව" යි. ඔවුන්ගේ දේශපාලනය සිංහල සහ දෙමළ කම්කරු පන්තියේ ජාත්‍යන්තරවාදී එකමුතුවට මූලමනිත්ම සතුරු ය.

වාරනය එල්ල වන්නේ කාගේ අවශ්‍යතාවයක් මතදැයි ඉහි කරමින් අධ්‍යක්ෂකවරයා මාධ්‍ය වෙත පවසා තිබුණේ දෙමළ ජනයා අතර එල්ටීටීඊ

සංවිධානය පිලිබඳ විවෘත සංවාදයක් ඇතිවීම වැලැක්වීමට උතුරේ දෙමළ ප්‍රභූ පන්තිය පමණක් නොව දකුණේ සාමය වෙනුවෙන් හඬ නගන ලිබරල් යයි හඳුන්වා ගන්නා පිරිස් වෙතින් ද බාධා එල්ලවන ආකාරයක් වාරනය හරහා පෙනී යන බවයි.

රත්නම් කරන මෙම චෝදනාවන් අහුතයන් නොවේ. මේ වනවිට දෙමළ ජාතික සන්ධානය ඇතුලු ධනපති සංවිධාන කීපයක් උතුරේදී දෙමළ කම්කරුවන් හා තරුණයන් සුරාකෑම තියුනු කිරීම සඳහා කොන්දේසි සකස් කර ගැනීමට "සංහිඳියාව" සහ "ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය" යන නමින් කොලඹ දේශපාලන තන්ත්‍රය සමග බලය බෙදා ගැනීමේ වැඩිපිලිවෙලකට ප්‍රවිෂ්ට වී ඇත.

තවත් කොටසක් උතුරේ දිගටම ගෙනයන පොලිස්-මිලිටරි මර්දනයන්, මිලිටරිය විසින් අත්පත් කරගත් ඉඩම් නැවත ලබා නොදීම ආදියට එරෙහිව දෙමළ මහජනතාව අතර වැඩෙන කෝපය වඩාත් බෙදුම්වාදී රේඛාවන් ඔස්සේ හරවා යැවීමේ නිරත වී සිටිති. එල්ටීටීඊ සංවිධානය උත්කර්ෂයට නැංවීමේ වැඩිකටයුතු එහි ලා ප්‍රමුඛ වී ඇත. රත්නම්ගේ විනුපටය එම වැඩිකටයුතු වලට බාධකයක් ලෙස ඔවුන් සැලකූ බවට සැක නැත.

මිලිටරිය යොදාගෙන දෙමළ මහජනතාවට එරෙහිව දියත් කල කුරිරු ප්‍රහාරයන් හෙලිදරව් වීම ගැන බිය වූ කොලඹ අනුප්‍රාප්තික ආන්ඩු දකුණේදී ද, එවැනි හෙලිදරව් සහිත විනුපටයන්ට වාරන පනවා ඇත. ප්‍රසන්න විතානගේ ගේ "පුරහඳු කළුවර" සහ "ඔබ නැතුව ඔබ එක්ක", විමුක්ති ජයසුන්දර ගේ "සුලග එනු පිනිස", අශෝක හඳගම ගේ "මේ මගේ සඳයි" ආදී විනුපට එවන් වාරනයන්ට ලක්විය.

උතුරේදී වුවත් දකුණේදී වුවත් පාලක ප්‍රභූ කම්කරු පන්තිය බෙදීම සඳහා වර්ගවාදය යහමින් දිගේලි කිරීමේ නිරත වී සිටිති. මෙවැනි විනුපට හරහා කෙරෙන හෙලිදරව්වන් එම වැඩිපිලිවෙලට හරස්වන බව දැකගන්නා ඔවුහු ඒවා මහජනතාව වෙත ලගාවීම වැලකීම සඳහා සෑම අයුරකින්ම වැයම් කරති. මෙම විනුපටය වාරනය කිරීම පිටුපස පවතින සැබෑ හේතුව එයයි.